

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 14 marca 2016 r.

Adam Bodnar

III.7040.14.2016.LN

**Pan
Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości
Al. Ujazdowskie 11
00-950 Warszawa**

Uprzejmie informuję Pana Ministra, że Zarząd Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Justitia” przedstawił mi problem warunków nabywania przez sędziego prawa do urlopu dla poratowania zdrowia.

Zgodnie z art. 93 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 133 ze zm., dalej jako ustawa) sędziemu można udzielić płatnego urlopu dla poratowania zdrowia. W ustawie brak jest określenia jakichkolwiek przesłanek ani warunków udzielenia sędziemu takiego urlopu.

W świetle art. 93 § 2 ustawy urlopu udziela Minister Sprawiedliwości, który ocenia okoliczności związane ze stanem zdrowia sędziego oraz potrzebę udzielenia takiego urlopu.

Z brzmienia powołanych wyżej przepisów wynika także, że sędzia nie ma roszczenia o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia, a odmowa Ministra Sprawiedliwości nie jest decyzją administracyjną i nie podlega zaskarżeniu do sądu administracyjnego.

W ocenie Stowarzyszenia „Justitia” uregulowania uprawnień sędziego do urlopu dla poratowania zdrowia w tak mało skonkretyzowany sposób nasuwa wątpliwości konstytucyjne.

Należy zauważyć, że urlop dla poratowania zdrowia jest szczególnym uprawnieniem niektórych grup zawodowych, uregulowanym przez odpowiednie pragmatyki służbowe (Karta Nauczyciela, ustawa o szkolnictwie wyższym, ustawa o NIK).

W mojej ocenie zawarta w ustawie regulacja udzielenia sędziemu urlopu dla poratowania zdrowia jest zbyt ogólna, nie określa w szczególności przesłanek, warunków oraz trybu orzekania przez uprawnionego lekarza o potrzebie udzielenia urlopu dla

poratowania zdrowia co najmniej w taki sposób, jak to ma miejsce w przypadku nauczycieli i nauczycieli akademickich oraz kontrolerów NIK.

Przeprowadzona przez Stowarzyszenie „Justitia” ocena procesu udzielania sędziemu urlopu dla poratowania zdrowia ponadto wskazuje, że decyzje odmawiające udzielenia urlopu uzasadniane są w zasadzie w jednakowy sposób, poprzez odwołanie się do braku okoliczności wskazujących, że poprawa stanu zdrowia, poprzez realizację zaleceń lekarskich, może mieć miejsce tylko w warunkach wnioskowanego urlopu. Należy jednak zauważyć, że ustawa nie precyzuje obowiązku posiadania przez sędziego orzeczenia wskazującego na potrzebę leczenia w ramach urlopu zdrowotnego.

Trzeba w tym miejscu zauważyć, że w przepisach poszczególnych pragmatyk służbowych o potrzebie udzielenia urlopu zdrowotnego orzeka uprawniony lekarz. Od takiego orzeczenia zainteresowanemu i pracodawcy przysługuje odwołanie do ośrodka medycyny pracy. Orzeczenie lekarza lub orzeczenie lekarskie wydane w trybie odwoławczym potwierdzające potrzebę leczenia stanowi podstawę do udzielenia urlopu dla poratowania zdrowia. Przy takiej regulacji orzeczenie lekarza lub orzeczenie lekarskie ma znaczenie rozstrzygające (konstytutywne), podczas gdy postanowienie pracodawcy o udzieleniu urlopu zdrowotnego ma charakter deklaracyjny. Kwestie te uregulowane są albo bezpośrednio w ustawie, albo aktach wykonawczych do ustawy.

Działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2014 r. poz. 1648 ze zm.) zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o przedstawienie stanowiska w kwestii możliwości określenia w ustawie przesłanek i warunków udzielenia sędziemu płatnego urlopu dla poratowania zdrowia, przewidujących w szczególności upoważnienie uprawnionych lekarzy do orzekania (z możliwością odwołania) o potrzebie udzielenia sędziemu urlopu zdrowotnego.

Podpis na oryginale